

Informace ze zdravotnictví Olomouckého kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Ostrava
20. 9. 2010

2

Dětská a dorostová péče v Olomouckém kraji v roce 2009

Children and Adolescents Care in the Olomoucky Region in 2009

Souhrn

Informace ze zdravotnictví kraje o dětské a dorostové péči v Olomouckém kraji v roce 2009 obsahuje údaje o ambulantní péči z oblasti sítě zdravotnických zařízení, personálního zajištění, činnosti, dispenzarizovaných pacientů pro vybranou diagnózu a také základní ukazatele lůžkové péče nemocnic. V kraji připadalo průměrně 11,89 dětských a dorostových lékařů na 10 000 obyvatel do 19 let. Podíl dětí kojených 6 měsíců a déle se téměř nezměnil a činil 33 %. Nezměněn zůstal trend rostoucího podílu alergiků v dětské a dorostové populaci (19,5 %).

Summary

Information on health service activity in the branch of children and adolescents care in the Olomoucky region in 2009 contains data about out-patient care, in particular, about health service network, personnel capacity, activity, patients followed up for selected diagnoses and also basic indicators of in-patient care in hospitals. In the regions of the CR there were in 2009 on the average 11.89 physicians for children and adolescents per 10 000 inhabitants up to 19 years. The proportion of children breastfed for 6 month or more was almost unchanged, to 33%. The trend of increasing proportion of allergy patients in children and adolescent population remained unchanged (19.5 %).

Ordinace praktického lékaře pro děti a dorost a ambulantní odborné dětské a dorostové ordinace ve všech zdravotnických zařízeních vyplňují vždy za uplynulý kalendářní rok statistický výkaz A (MZ) 1-01, který byl součástí Programu statistických zjišťování v ČR na rok 2009. Formuláře výkazů a pokyny jsou vystaveny na internetu www.uzis.cz [NZIS/Výkazy 2009]. Informace o činnosti lůžkových dětských oddělení nemocnic vychází ze zpracovaných údajů výkazu L (MZ) 1-02 o lůžkovém fondu zdravotnického zařízení a jeho využití.

Edice IZK o dětské a dorostové péči v předchozích letech jsou dostupné na internetových stránkách ústavu v části Rychlé informace.

Dle Registru zdravotnických zařízení k 31. 12. 2009 zabezpečovalo ambulantní péči o děti a dorost v kraji 144 ordinací praktických lékařů pro děti a dorost a 7 odborných dětských ordinací. Údaje o personálním zabezpečení a činnosti oboru praktický lékař pro děti a dorost se týkají pouze zařízení, která odevzdala vyplněný výkaz. Za rok 2009 to bylo 140 ordinací, kde pracovalo v průměru za rok 138 lékařů a 132 zdravotnických pracovníků nelékařů s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu (v přepočteném počtu), včetně smluvních pracovníků. Většina zdravotnických zařízení, která nesplnila zpravodajskou povinnost, buď nezačala činnost nebo činnost přerušila.

Celkový počet ošetření - vyšetření (dále jen ošetření) se mírně zvýšil na 810 888 (ČR 12 232 909), nárůst proti předchozímu roku činil 3,2 %. Na jednoho praktického lékaře pro děti a dorost (v PP) připadlo 5 879 (ČR 5 962) ošetření. Krajský průměr nejvýrazněji

převyšuje relace v okrese Prostějov 6 779, naopak nejméně ošetření na 1 lékaře bylo provedeno v okrese Jeseník 5 041.

Převážnou část tvořila ošetření léčebná 74,4 % (ČR 70,8 %), dále preventivní 22,3 % (ČR 24,8 %), v návštěvní službě bylo provedeno v kraji pouze 1,1 % ošetření (ČR 1,2 %). Na jednoho léčeného pacienta připadlo 6,6 (ČR 6,3) ošetření.

Celkový mírný pokles registrovaných pacientů činil v kraji 0,3 %. Největší pokles registrovaných byl zaznamenán u dětí ve věku 15 let a více (5,5 %), důsledkem nízké porodnosti v devadesátých letech. Nárůst registrovaných byl zaznamenán u dětí ve věku 1–4 roky (7,2 %).

Délka kojení, která se zjišťuje při roční prohlídce dětí, je důležitým faktorem při hodnocení zdravotní péče o děti. Z celkového počtu 6 914 dětí při roční prohlídce v kraji bylo 6 měsíců a déle kojeno 33 % dětí. Podíl zcela nekojených dětí, který činil 4,4 % v roce 2008, se v kraji snížil na 3,9 %

Počet dispenzarizovaných onemocnění u dětí stále mírně narůstá. V kraji bylo dispenzarizováno celkem 32 104 pacientů (0–14 let) pro vybraná onemocnění, což představuje 352 onemocnění na 1 000 registrovaných tohoto věku. Nejčastějšími důvody dispenzarizace byly nemoci nervové soustavy, nemoci oka a očních adnex, ucha a bradavkového výběžku 27 %, absolutně 8 525 pacientů, následovaly nemoci dýchací soustavy 26 % z celku, absolutně 8 230 pacientů. Celkově se počet dispenzarizací u dětí zvýšil o 1,7 % proti předchozímu roku.

U pacientů dorostového věku (15–18 let) bylo dispenzarizováno 15 837 onemocnění či vad, což představuje mírný pokles o 0,8 % proti roku 2008. Na 1 000 registrovaných pacientů daného věku tak připadlo 498 onemocnění. Nejčastějšími důvody dispenzarizace byly opět nemoci nervové soustavy, nemoci oka a očních adnex, nemoci ucha a bradavkového výběžku 28 %, absolutně 4 410 onemocnění, a nemoci dýchací soustavy 22 %, absolutně 3 422 dispenzarizací.

Mírně narůstá počet dětí a dorostu trpících různými projevy alergie. V roce 2009 činil nárůst 1,8 % proti minulému roku. V kraji bylo sledováno celkově 17 793 alergiků, na 1 000 registrovaných pacientů ve věku 0–14 let připadlo stejně jako v předešlém roce 143 alergiků. Na registrované ve věku 15 a více let připadlo 149 (138 v roce 2008) alergiků.

Kromě praktických lékařů pro děti a dorost zajišťovalo v roce 2009 činnost oboru dle odevzdaných výkazů 7 odborných ordinací a v nich 16,89 lékařů a 26,89 ZPBD vč. smluvních (úvazky). Tito lékaři provedli 49 494 ošetření a léčili 28 313 pacientů.

Lůžkovou péči pro děti a dorost zabezpečovalo v kraji 7 nemocničních oddělení s 357 lůžky. Průměrná ošetrovací doba činila na dětských odděleních nemocnic kraje 3,8 dne (ČR 4,3). Využití lůžek ve dnech maximální lůžkové kapacity bylo v kraji 234,2 a bylo nižší než využití v ČR 240,5 dne. Prostoje lůžek ve dnech na 1 hospitalizovaného z lůžek schopných provozu činil v průměru za kraj 1,9 dne (ČR 1,8). Péče o novorozence byla zajišťována na 50 lůžkách novorozeneckého oddělení FN v Olomouci a dále na 5 novorozeneckých pracovištích při dětských odděleních.

Zpracovala: Marcela Nowaková
ÚZIS ČR, Regionální pracoviště Ostrava
17. listopadu 1790, 708 52 Ostrava-Poruba
tel.: 596 913 523
e-mail: nowakova@uzis.cz;
<http://www.uzis.cz>

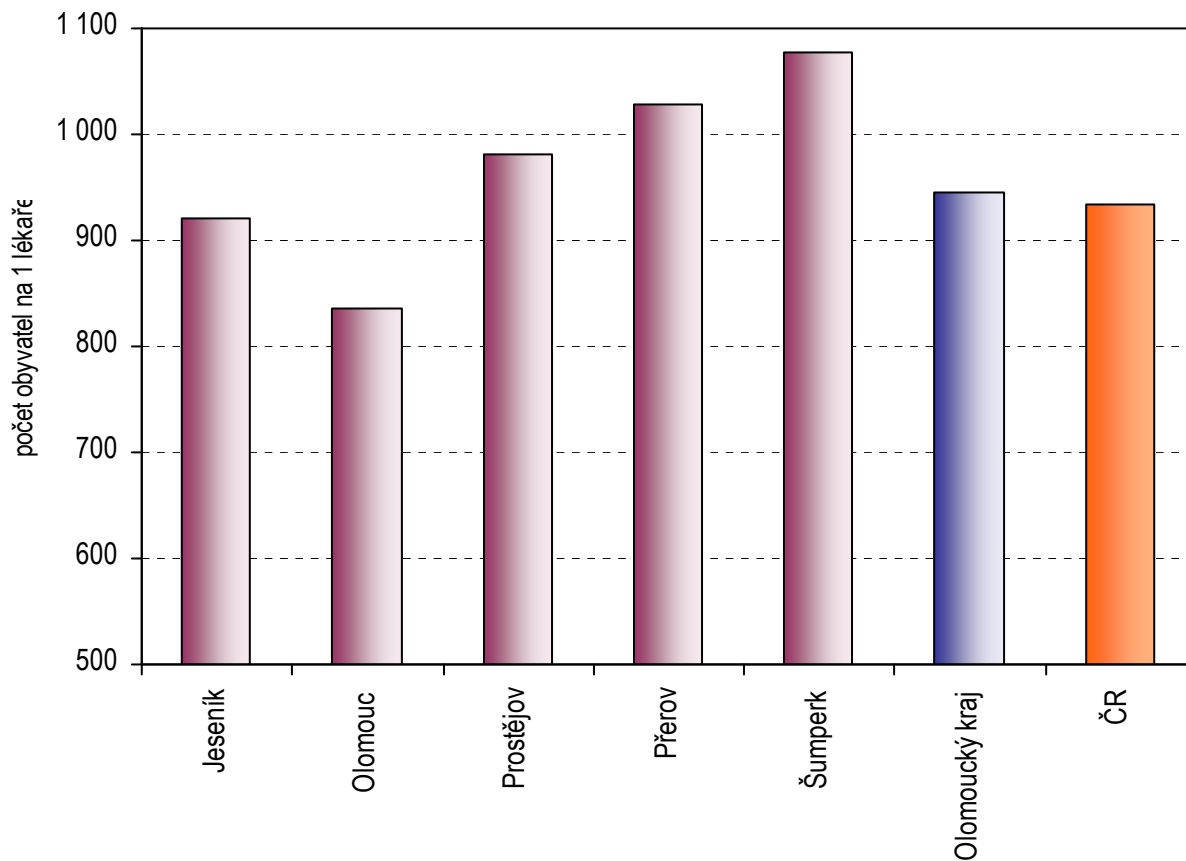
Personální zajištění a počet ošetření u praktických lékařů pro děti a dorost podle území

	Počet ZZ a pracovišť	Počet pracovníků ¹⁾		Počet ošetření - vyšetření		Počet registrovaných	
		lékařů	ZPBD ²⁾	celkem	na 1 lékaře	děti (0–14 let)	dorost (15 let a více)
Jeseník	11	9,20	9,20	46 379	5 041,2	5 678	2 199
Olomouc	56	55,63	53,49	305 019	5 483,0	33 603	11 775
Prostějov	21	22,65	18,41	153 547	6 779,1	15 290	5 394
Přerov	27	26,45	26,90	170 550	6 448,0	18 778	6 680
Šumperk	25	24,00	23,77	135 393	5 641,4	17 874	5 760
Olomoucký kraj	140	137,93	131,77	810 888	5 879,0	91 223	31 808
Česká republika	2 094	2 051,84	1 987,97	12 232 909	5 961,9	1 456 842	492 421

¹⁾ Průměrný roční přepočtený počet pracovníků včetně smluvních - z odevzdaných výkazů A(MZ) 1-01

²⁾ ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu dle zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních § 5–§ 21

Počet obyvatel ve věku 0 - 19 let na 1 lékaře v oboru dětská a dorostová péče v roce 2009

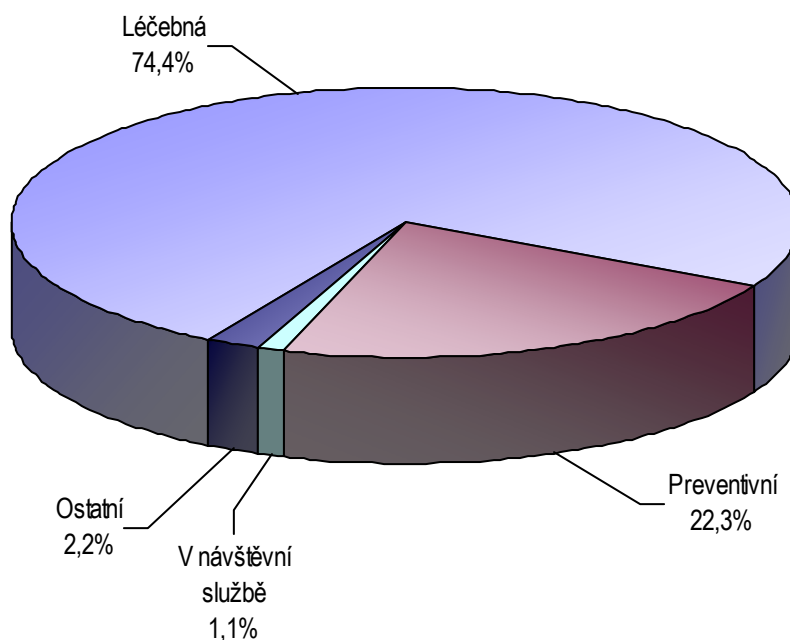

Skladba počtu ošetření - vyšetření podle druhu ošetření a podle území

Území, okres	Počet ošetření - vyšetření celkem	z toho ošetření - vyšetření (v %)			Počet léčených pacientů ¹⁾	Počet ošetření na 1 léčeného pacienta
		léčebná	preventivní	v návštěvní službě		
Jeseník	46 379	72,7	23,6	0,6	6 844	6,8
Olomouc	305 019	74,0	22,4	1,1	45 294	6,7
Prostějov	153 547	76,7	19,4	1,1	20 832	7,4
Přerov	170 550	76,4	21,4	1,0	25 576	6,7
Šumperk	135 393	70,4	26,3	1,3	23 671	5,7
Olomoucký kraj	810 888	74,4	22,3	1,1	122 217	6,6
ČR	12 232 909	70,8	24,8	1,2	1 955 765	6,3

1) Počet léčených pacientů je celkový počet pacientů, kteří byli alespoň jedenkrát za sledovaný rok ošetřeni (tj. každý pacient je započten pouze jedenkrát).

**Skladba ošetření podle druhu ošetření
v oboru dětská a dorostová péče v roce 2009**

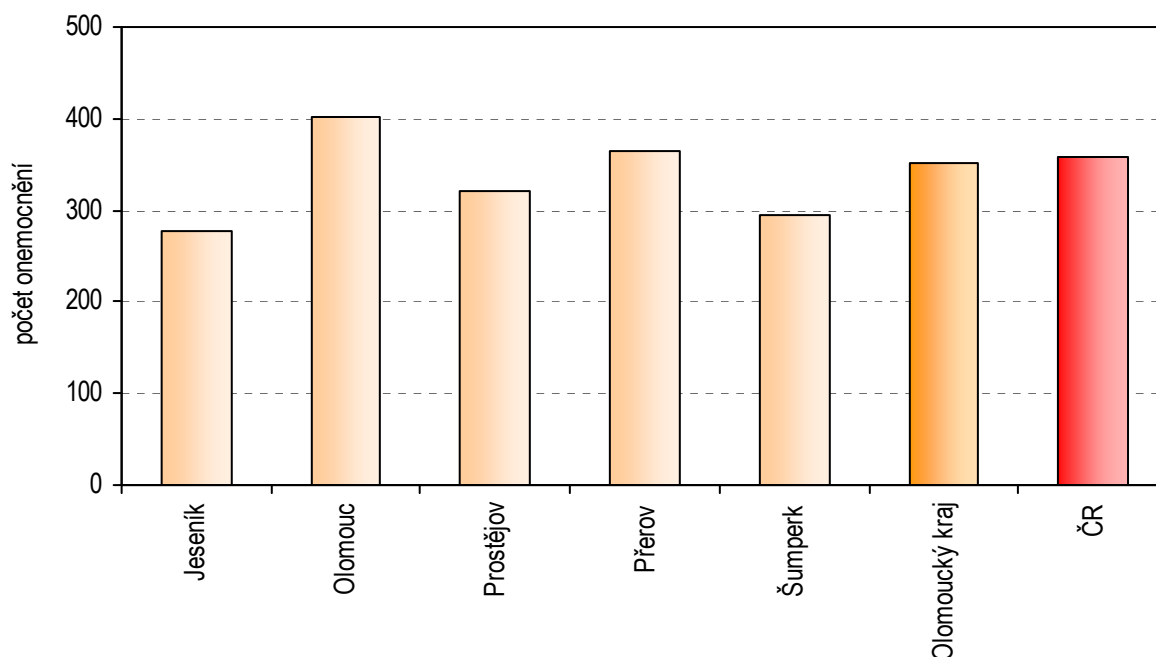

Dispenzarizovaná onemocnění u dětí

Kapitola (MKN -10)	Počet ¹⁾ dispenzarizovaných pacientů k 31.12.		
	děti (0–14 let)	z toho pacienti s postižením	na 1 tisíc registrovaných dětí (0–14 let)
I. Některé infekční a parazitární nemoci (vč. následků)	1 023	5	11,2
II. Novotvary	108	16	1,2
III. Nemoci krve a krvetvorných orgánů a některé poruchy týkající se mechanismu imunity	831	20	9,1
IV. Nemoci endokrinní, výživy a přeměny látek	2 190	68	24,0
V. Poruchy duševní a poruchy chování	1 189	243	13,0
VI. - VIII. Nemoci nervové soustavy, nemoci oka a očních adnex, nemoci ucha a bradavkového výběžku	8 525	455	93,5
IX. Nemoci oběhové soustavy	407	20	4,5
X. Nemoci dýchací soustavy	8 230	62	90,2
XI. Nemoci trávicí soustavy	664	37	7,3
XII. Nemoci kůže a podkožního vaziva	3 687	59	40,4
XIII. Nemoci svalové a kosterní soustavy a pojivové tkáně	2 159	47	23,7
XIV. Nemoci močové a pohlavní soustavy	1 517	45	16,6
XVII. Vrozené vady, deformace	1 574	135	17,3
Celkem	32 104	1 212	351,9

¹⁾ Jeden pacient může být uveden i vícekrát, pokud je sledován pro více diagnóz.

**Počet dispenzarizovaných onemocnění v přepočtu
na 1 tisíc registrovaných pacientů v dětské a dorostové péči
v okresech, kraji a ČR *)**

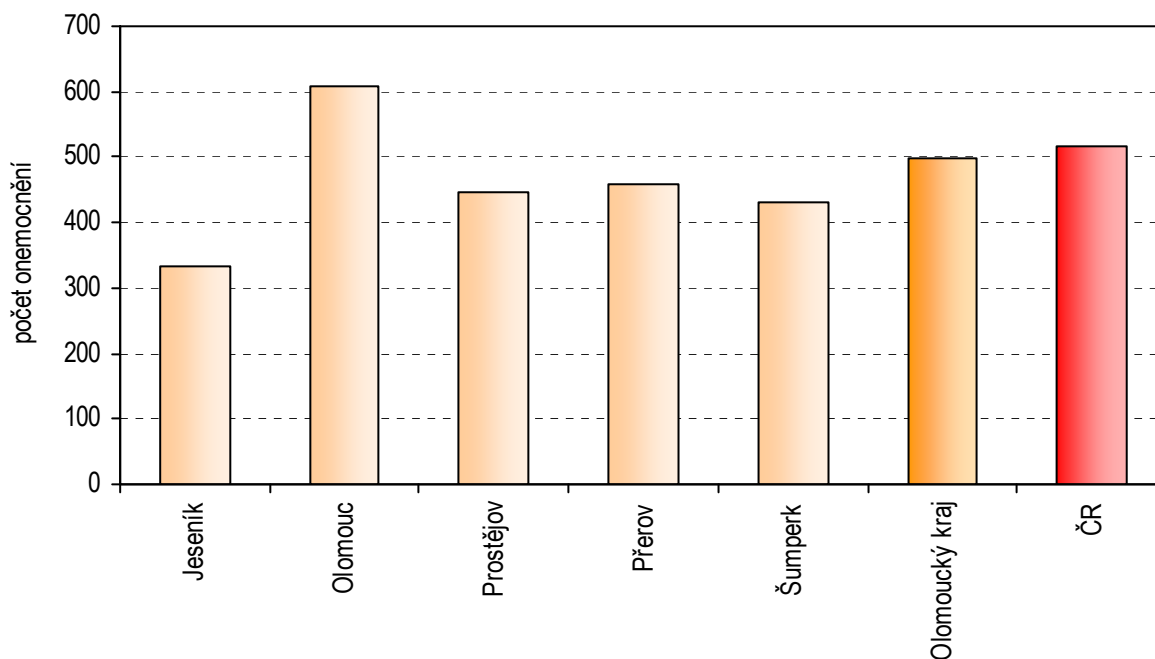
*) Dispenzarizovaná onemocnění u dětí (0-14 let)

Dispenzarizovaná onemocnění u dorostu

Kapitola (MKN -10)	Počet ¹⁾ dispenzarizovaných pacientů k 31.12.		
	dorost (15 let a více)	z toho pacienti s postižením	na 1 tisíc registrovaných dorost (15 let a více)
I. Některé infekční a parazitární nemoci (vč. následků)	303	1	9,5
II. Novotvary	52	17	1,6
III. Nemoci krve a krvetvorných orgánů a některé poruchy týkající se mechanismu imunity	383	10	12,0
IV. Nemoci endokrinní, výživy a přeměny látek	2 050	63	64,4
V. Poruchy duševní a poruchy chování	705	149	22,2
VI. - VIII. Nemoci nervové soustavy, nemoci oka a očních adnex, nemoci ucha a bradavkového výběžku	4 410	243	138,6
IX. Nemoci oběhové soustavy	344	10	10,8
X. Nemoci dýchací soustavy	3 422	55	107,6
XI. Nemoci trávicí soustavy	352	30	11,1
XII. Nemoci kůže a podkožního vaziva	1 232	18	38,7
XIII. Nemoci svalové a kosterní soustavy a pojivové tkáně	1 474	41	46,3
XIV. Nemoci močové a pohlavní soustavy	672	22	21,1
XVII. Vrozené vady, deformace	438	48	13,8
Celkem	15 837	707	497,9

¹⁾ Jeden pacient může být uveden i vícekrát, pokud je sledován pro více diagnóz.

**Počet dispenzarizovaných onemocnění v přepočtu
na 1 tisíc registrovaných dorostových pacientů v dětské a
dorostové péči v okresech, kraji a ČR *)**

*) Dispenzarizovaná onemocnění u dorostu (15 let a více)

Využívání lůžkového fondu dětských oddělení nemocnic a zatížení zdravotnických pracovníků

Ukazatel	Kraj	ČR
Počet oddělení	7	95
Počet pracovníků ¹⁾		
lékaři	50,08	787,95
sestry ²⁾ u lůžka	216,63	3 120,61
Průměrný počet lůžek	357,00	4 866,15
Průměrný denní stav obsazených lůžek		
celkem	229,1	3 206,3
na 1 lékaře	4,6	4,3
na 1 sestru ²⁾ u lůžka	4,8	4,6
Počet lékařů na 100 lůžek	14,03	16,19
Počet ZPBD ²⁾ na 100 lůžek	60,68	64,13
Počet hospitalizovaných	22 264	275 324
Nemocniční letalita (v promilích)	0,4	0,8
Využití lůžek ve dnech	234,2	240,5
Průměrná ošetrovací doba ve dnech	3,8	4,3
Prostoj lůžek ³⁾	1,9	1,8

¹⁾ Průměrný roční přepočtený počet (včetně smluvních pracovníků) v lůžkové části

²⁾ Zdravotničtí pracovníci dle zákona č. 96/2004 Sb.

ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu (§ 5–§ 21)
sestry - všeobecné sestry a porodní asistentky (§ 5–§ 6)

³⁾ Ve dnech na 1 hospitalizovaného z lůžek schopných provozu

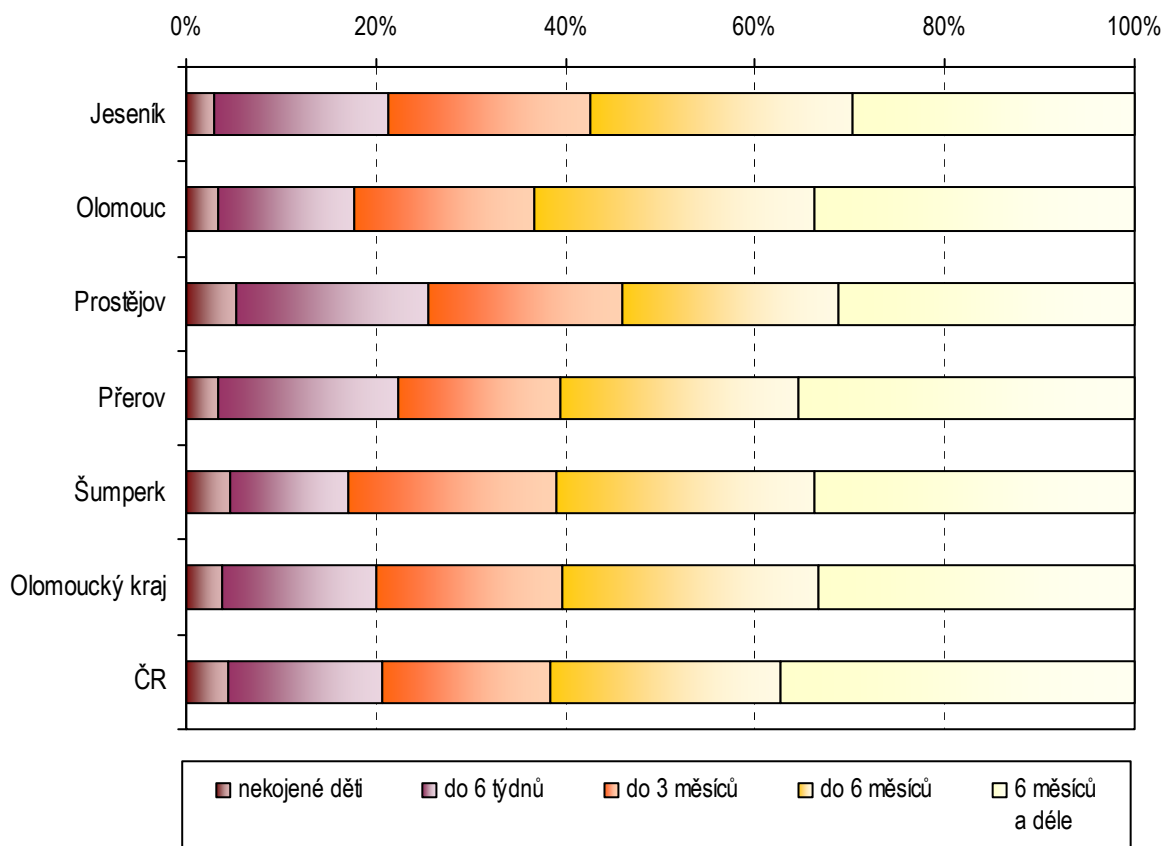
Seznam nemocnic s lůžkovým dětským oddělením v kraji:

Jesenická nemocnice, spol. s.r.o.
Fakultní nemocnice Olomouc
Středomoravská nemocniční a.s., Nemocnice Šternberk
Středomoravská nemocniční a.s., Nemocnice Prostějov
Středomoravská nemocniční a.s., Nemocnice Přerov
Nemocnice Hranice, a.s.
Šumperská nemocnice a.s..

Seznam nemocnic se samostatným lůžkovým novorozeneckým oddělením v kraji:

Fakultní nemocnice Olomouc

Skladba dětí podle délky kojení (při roční prohlídce) v okresech, kraji a ČR v roce 2009

Vývoj podílu dětí kojených déle než 6 měsíců

